

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes Juridico-Theologicæ De Jure, & Justitia

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum ; [Graz], 1714

§. V. De pignoris custodia, venditione, & dissolutione

urn:nbn:de:hbz:466:1-40013

n. 135. in fin; Proinde nequit transire ad alium, sed quoad fructus seu commoditatem. Si ususfructus consolidetur cum proprietate hypotheca expirat, cum ut dictum est in Responso primò nihil alienum possit oppignorari Domino non consentiente.

Oppignorato prædio sive urbano sive Rusticano censentur etiam oppignorata servitutes eisdem prædijs debita oppignorata enim res transit in pignus cum omnibus juribus, & pertinentijs, nisi expressè excipiantur. Haunold. n. 895.

Res Emphyteutica potest oppignorari Domino irrequisito dummodo hinc nullum præjudicium imminet Domino L. 16. §. 2 ff. de pignorat. act.

Denique quæcunque sunt in rebus nostris pretio æstimabilia, oppignorari possunt, nisi specialiter prohibeantur, prout prohibetur oppignoratio dotalis fundi etiam cum uxoris consensu L. unie. §. & cum Lex c. de rei uxor. act. & Inst. quibus alienare licet & c. in princip. ne uxores ob facilitatem sexûs blanditijs Matitorum inductæ sibi nocere non possint. Item Minorum immobilia sine decreto judicis non cadunt sub pignus & c. ob lubricam ætatem, cui jura favere voluere L. fin. c. de reb. alien. non alien.

Resp. Tertio posse pluribus successivè eandem rem hypothecari hypothecâ

generali; item cum hac potest stare posterior hypotheca specialis in scio prior hypothecario, ut habet praxis quotidiana necessaria ad commercia humana, imò eadem res sufficiens ad exsolvenda plura debita potest pluribus hypothecari in specie, quia nulli fit injuria, secus si non sufficit, & fit ijs inscijs (si conscius est prior, & posterior creditor priorque consentit, potest utriusque obligari, cum consentienti non fiat injuria. An autem prior creditor consentiens ut res etiam alteri obligetur, sciens quod non sufficiat utriusque solvendo, hoc ipso censetur consentire, ut alter sibi in concursu debitorum præferatur, vid. Haunold n. 921.) tunc secundus creditor habet actionem hypothecariam personalem, ut alia res sufficiens pignori subjiciatur potestque simul agere de crimine stellionatus (hoc committitur quando aliquid per calliditatem agit in fraudem alterius arbitrio judicis plestendum, cum enim in jure non habeat nomen speciale, generali nomine dicitur stellionatus) nisi debitor præveniat solvendo alterutri creditori L. 19. §. 1. ff. de pignorat. act.

Ex dictis facillè colligitur, quod cum oppignoratio, & hypothecatio sit quædam species alienationis, prohibiti alienare etiam prohibiti sunt oppignorare Cit. L. fin.

§. V.

De pignoris Custodia, Venditione, & dissolutione.

145. **Q**uaritur primò cum pignus sit in Custodia creditoris, ad quam culpam præstandam teneatur? Cul-

pa alia est Theologica, seu à Theologis considerari solita, ut peccatum mortale, vel veniale; alia est juridica (sic dicta, qui

quia consideratur à Juristis, sive deinde sit, sive non sit Theologicè culpa) sita in omissione alicujus diligentiae, quam, sive ex Lege, sive ex contractu, sive Officio adhibere quis tenetur. Communiter est triplex, lata, levis, levissima. Lata est intermissio diligentiae communis, hoc est tantae, quantam homines communiter in tali negotio solent adhibere: Si id fiat scienter, & de industria, sive animo ut sequatur damnum dicitur dolus apertus, sive culpa latissima, quando autem fit aut omittitur scienter cum praevisione damni secuturi, aut hujus periculi secluso praefato animo, dicitur dolus praesumptus, seu culpa latior: culpa levis est ommissio diligentiae à providentioribus adhiberi solitae, ut si pignus aut depositum ponas intra cubiculum, sed hoc non claudis: levissima est ommissio diligentiae exactissimae, id est, à diligentissimis adhiberi solitae, ut si cubiculum claudas, sed non tentes an sit serà munitum. Hoc praenotato.

Resp. Quando pignus est conventionale, creditor tenetur solum excussa lata, & ex levi, non ex levissima. Haunold. tract. 10. n. 933. ex generali regula quod in contractibus ad utriusque contractantium utilitatem spectantibus (talis est pignus) culpa solum levis sit cavenda: hoc sensu intelligendus est. §. 4. *Instit. quibus modis re contrahitur obligatio*: ubi etiam habetur creditorem ad casum fortuitum non teneri, nisi huic dederit culpam suam occasionem, cui per se sit annexus casus fortuitus, ut si creditor res igni obnoxias incaute tractavit, unde incendio orto pignus est absumptum, cum possit praevideri, etiam potest praecaveri, Haunold. n. 938, quo spectat etiam

tiam casus fortuitus ex mora restituendi pignus: Culpabilis enim mora suo Authori nocet Haunold. obligans n. 936. creditorem ad satisfaciendum debitori, si fide bonae usus est pignore existimans debitorem non fore invitum: si pignus eo in usu pereat non perituum similiter apud debitorem, quia usus pignoris non est permissus creditori, ergo uti non potest ex praesumpta voluntate, nisi sub tacita conditione hac: *si tamen revera sit Dominus invitus, volo uti meo periculo.*

Quando autem pignus est Praetorium, aut judiciale, tenetur solum ad praestandum dolum, & culpam latam (haec saepe venit doli nomine) L. 9. §. 5. ff. *de rebus autoritate Judicis possidendis*: est autem dolum machinatio, seu deceptio, quae quis alterum decipit dicto. vel facto vel ejus omissione, quod dicere, aut facere tenetur.

146. Quæritur secundò, an, & quo tempore possit vendere pignus? *Resp.* Primò pignus conventionale interveniente pacto inter creditorem, & debitorem licite vendi post definitum tempus L. fin. Cod. *de jure Dominij impetrando* debet autem creditor expectare lapsum totius diei constituti L. 4. ff. *de distract. pignoris*. Quia inquit Haunold. n. 951. die primò elapso incipit debitor esse in mora, nec creditor tenetur monere debitorem: dies enim interpellat pro Creditore per generalem regulam expressam in L. 12. Cod. *de contrahenda & committenda stipulat.* Si nullus est praefixus dies solutioni, ut debitor sit in mora à Creditore est monendus L. 23. ff. *de verborum obligatione.*

Resp. Secundò si nullum pactum intervenit, jure Codicis necessaria est una

denuntiatio, quâ factâ est adhuc expectandum biennio à facta denuntiatione computando, dum debitum est liquidum, aliâ à puncto latæ Sententiæ. Haunold, n. 962. ex L. 3. Cod. de jure domini impetrando per quam abrogatæ sunt leges antiquiores, quibus continuo post moram venditio concedebatur, uti est L. 4. de pignorat. act. &c.

Resp. Tertio si creditor, & debitor pacti sunt, ut non liceat pignus vendere; pactum hoc aliter non tenet, quam ad hunc effectum, ut vendi nequeat, nisi post trinam factam debitori denuntiationem constituto in mora L. 4. in fin. ff. pignorat. act. Neque hoc est in Cod. mutatum Haunold, n. 963. notans tres denuntiationes faciendas cum aliquo intervallo E. g. trium dierum, aut arbitrio Judicis. Factis his denuntiationibus redditur ad jus codicis cit. L. 3. Consequenter per biennium expectandum.

Resp. Quarto, quando pignus est judiciale, quatuor Menses debitori condemnato, fidejussoribus sunt ad solvendum debitum concedendi, antequam capiatur pignus per Executionem definitivæ Sententiæ L. 2. Cod. de usuris rei judicata & Cap. 17. de Sententia, & rejudicata. ubi additur hoc tempus posse coartari, aut prorogari ex causis enumeratis in L. 2. ff. eod. apud Haunold. n. 966. elapso quadrimestri rapiuntur pignora iatra bimestre vendenda, si ante præfatam venditionem debitor exsolvat, restituuntur illi per L. 31. ff. de re judicata.

Resp. Quinto in Casu, quo pignus conventionale est pluribus obligatum, si hoc est datum in solutum, aut in venditum antiquiori creditori aut habenti jus Prælationis posteriori, si hic

priori offerat solutionem debiti: debet prior pignus reddere aut si malit posteriori solvere debitum sub eodem pignore L. 1. Cod. si antiquior Creditor pignus vendiderit. Si creditor gaudens jure prælationis vendat pignus posteriori, si debitor offerat utrique debitum, pignus recuperat, secus si alteri extraneo sit venditum L. 6. ff. de distract. pignorum. In casu quo creditori res plures sunt obligatæ, nempe aliæ generaliter aliæ specialiter, hæc prius vendendæ sunt, & ijs non sufficientibus reliquæ L. 9. Cod. eodem.

Resp. Sexto venditio pignoris, quæ conformiter juri non est facta, est nulla L. 4. Cod. si venditio pignore agatur si legitime venditum est à creditore hic non tenetur de evictione emptori, sed huic tenetur cedere actionem adversus debitorem L. 38. ff. de evictionibus.

147. Quæritur tertio quibus modis dissolvatur obligatio pignoris? *Resp.* Sequentibus primò debiti solutione. L. 10. Cod. de pignorat. act. Etsi fiat ab alio, & debitor ignoret, dummodo fiat hujus nomine *Instit. pr. quibus modis tollatur obligatio.* Secundò si cum consensu creditoris pignus alienetur nisi consenserit salvo suo jure pignoris L. 4. §. 1. ff. quibus modis pign. Tertio restitutione pignoris, nisi constet ex alio sine esse restitutum. Quarto totale rei obligatæ interitu Physico, ut sit in re corporali, aut morali, ut in re incorporali v. g. in usufructu. Dixi *totali*: Combusta enim dono area manet obligata, & quidquid postea alii inædificatur (hæc omnia sunt diversis legibus decisa) Et universim rei hypothecata, mutatio non tollit obligationem pignoris L. 16. §. 2. de pignorb.